

YALIYOMO

1.	Sheria za Bahá'u'lláh	4
1.1	Ndoa	4
1.2	Mazishi ya KiBahá'í	7
1.3	Tunywe Divai ya Mungu na Siyo Divai ya Kidunia	10
1.4	Kutojitia Katika Siasa	10
2.	Masharti ya Kiroho	11
2.1	Kukariri Maandiko Matakatifu Kila Asubuhi na Jioni	11
2.2	Kusali Sala ya Faradhi Kila Siku	12
2.3	Kurudia Jina Kuu Mara 95 Kila Siku	13
2.4	Kufunga: Mfungo ni Jua	13
2.5	Kutoa Huqúqu'lláh (Haki ya Mungu)	15
2.6	Kuchangia Akiba ya KiBahá'í	16
2.7	Kufundisha Imani	17
3.	Maisha ya Jamii ya KiBahá'í	20
3.1	Utawala wa KiBahá'í	20
3.2	Baraza la Kiroho la Mahali	21
3.3	Karamu ya Siku Kumi na Tisa	22
4.	Mchakato wa Ukuaji	23
4.1	Mipango ya Ukuaji	23
4.2	Shughuli za Kimsingi	25
	4.2.1 Mkutano wa Ibada	25
	4.2.2 Darasa la Watoto	25
	4.2.3 Vijana Chipukizi	27
	4.2.4 Masomo ya Mzunguko	28

KARIBU! ALLÁH-U-ABHÁ!

Karibu kwenye jamii ya ki-Bahá'í yenye watu zaidi ya milioni 6 waishio katika nchi zote duniani. Kwa kujiunga na Imani ya ki-Bahá'í unakubali kuwa Bahá'u'lláh ni Mdhihirishaji wa Mungu kwa wakati wa leo na kwamba ni Mwahidiwa wa dini zote zilizotangulia. Pia unaanza safari ya ajabu ya maisha yako ya uvumbuzi na ukuaji wa kiroho na huduma. Hapa chini kuna taarifa na mashauri machache yaliyo muhimu katika kukusaidia kwenye safari yako ya mwanzoni.

1 SHERIA ZA BAHÁ'U'LLÁH

Kila Mdhihirishaji wa Mungu huletea jamii ya binadamu sheria na amri ili kutuongoza katika njia iliyonyooka. Baadhi ya sheria na amri hizi ni za milele, zingine hubadilika kadiri hali ya jamii ya binadamu inavyoendelea na kubadilika. Katika Imani ya Ki-Bahá'í, tusifikirie sheria za Ki-Bahá'í kama orodha ya nini cha kufanya au kutofanya. Bahá'u'lláh hutuambia kwamba sheria Zake ni "taa za majaliwa Yangu kati ya viumbe Wangu, na funguo za huruma Yangu kwa viumbe Wangu."

Wala tusitii sheria hizi kwa kuogopa adhabu, kwani Yeye ametuagiza katika Kitabu Chake Kitakatifu Kabisa: "Zitiini amri Zangu kwa ajili ya upendo wa uzuri Wangu."

Baadhi ya masharti na sheria za Bahá'u'lláh ni zifuatazo:

1.1 Ndoa ya Ki-Bahá'í:

"Fungeni ndoa, Enyi watu, ili muweze kumzaa yule ambaye atanitaja Mimi." **Bahá'u'lláh**

Ndoa ni mojawapo ya majaliwa ya ajabu tuliyojaliwa na Muumba wetu. Kuhusu ndoa Bahá'u'lláh husema:

"Na wakati Alipotaka kudhihirisha neema na ukarimu kwa watu, na kuuweka ulimwengu katika utaratibu, Yeye [Mungu] alifunua kawaida na kutengeneza sheria; miongoni mwao Yeye aliiweka sheria ya ndoa, akaifanya ngome kwa ustawi na wokovu, na akaiamuru juu yetu katika kile kilichotelemshwa kutoka mbingu ya utakatifu katika Kitabu Chake Kitakatifu Kabisa. Yeye Asema, ni mkuu utukufu Wake: "Oeni, Enyi watu, ili kwamba kutoka kwenu atokee yeye ambaye atanitaja Mimi kati ya watumishi Wangu; hii ni mojawapo ya amri Zangu kwenu; itiini kama msaada kwenu ninyi wenyewe."

`Abdu'l-Bahá alifafanua asili ya ndoa ya Ki-Bahá'í kama ifuatavyo.

"Ndoa ya Ki-Bahá'í ni umoja na upendo mkunjufu kati ya watu wa pande mbili. Lazima walakini, wafanye uangalifu mkubwa sana na kujua kila mmoja tabia ya mwingine. Kifungo hiki cha milele lazima kifanywe imara kwa ahadi madhubuti, na nia iwe kukuza mapatano, urafiki na umoja na kupata uzima wa milele."

Kila M-Bahá'í atakayefunga ndoa anawajibika kufuata sheria ya ndoa ya Ki-Bahá'í iliyofunuliwa na Bahá'u'lláh.

Masharti ya Ndoa ya Ki-Bahá'í:

Kuhusu sheria ya ndoa ya Ki-Bahá'í, wale wawili wanaotaka kufunga ndoa lazima watimize masharti yafuatayo.

- 1. Lazima wote wawili, mme na mke, wawe na umri wa miaka 15 au zaidi.
- 2. Wao wenyewe wachaguane. Yaani, kila mmoja amchague yule ampendaye.
- 3. Wapate idhini ya mama na baba wazazi wa pande zote mbili. "Juu ya suala kuhusu ndoa chini ya sheria ya Mungu: kwanza azima umchague yule akupendezaye, na halafu jambo hili hutegemea juu ya idhini ya baba na mama. Kabla hujafanya uchaguzi wako hawana haki ya kujitia kati." `Abdu'l-Bahá
- 4. Sherehe ya ndoa ya KiBahá'í lazima itimizwe.
  - "... bibi na bwana harusi, mbele ya mashahidi wawili, lazima waseme

`Sisi sote, hakika, tutaishi kwa mapenzi ya Mungu'."

Mashahidi hawa wawili wanaweza kuchaguliwa na wale wanaooana au na Baraza la Kiroho, lakini kwa hali yoyote ile wawe wanakubalika kwa Baraza. Wanaweza kuwa Wa-Bahá'í au wasio Wa-Bahá'í.

Ni wajibu wa Baraza la Kiroho la Kijiji kuhakikisha utimizaji wa masharti 1 hadi 3 kabla ya kuidhinisha sherehe ya ndoa ya Ki-Bahá'í.

Ubikira:

Pamoja na masharti ya hapo juu, kuna sheria muhimu sana ambayo inamtaka kila M-Bahá'í mwaminifu kuishi maisha ya Ki-Bahá'í. Sheria hii ni kuwa bikira kabla ya kufunga ndoa na muaminifu baada ya kufunga ndoa. Hii inamhusu mume na mke kadhalika.

Kwa kifupi wazo la Ki-Bahá'í juu ya suala la ngono limewekwa juu ya msingi wa imani kwamba ubikira lazima utumiwe na watu wa jinsia zote mbili, siyo tu kwa sababu jambo lenyewe hustahili sifa kimaadili, bali pia kwa sababu ni njia pekee kwa maisha ya furaha na mafanikio ya ndoa, uhusiano wa ngono wa aina yoyote nje ya ndoa kwa hiyo hauruhusiwi, na yeyote avunjaye kanuni hii, siyo tu atawajibishwa mbele ya Mungu, bali atapewa adhabu anayostahili kutoka kwa jamii .

Maana ya ubikira ni kwamba kabla na baada ya ndoa yawepo maisha ya ubikira na yasiyochafuliwa. Kabla ya ndoa kuwa bikira kabisa, baada ya ndoa kuwa muaminifu kabisa kwa mwenzi uliyemchagua. Muaminifu katika vitendo vyote vya ngono, muaminifu katika maneno na vitendo." [Shoghi Effendi, Imenukuliwa katika Ujumbe kutoka Nyumba ya Haki ya Ulimwengu 1968-73, Uk. 107-8]

Ndoa kati ya M-Bahá'í na mtu asiye M-Bahá'í:

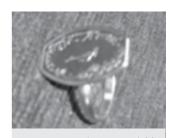
M-Bahá'í anaruhusiwa kuoa au kuolewa na mtu asiye M-Bahá'í. Lakini, asishurutishwe kubadilisha dini yake kumuoa au kuolewa naye.

"Kama M-Bahá'í ataoa [au kuolewa na] mtu asiye M-Bahá'í ambaye anapenda kufanya sherehe ya dini ya dhehebu lake mwenyewe, ni lazima ifahamike wazi kwamba, kwanza, yule mwenzi wa Ki-Bahá'í anaeleweka kuwa ni M-Bahá'í kwa dini, na hatalazimishwa kukubali dini ya upande mwingine katika ndoa kwa sababu ya kupitia sherehe ya dini ya mwenzake; na pili, sherehe lazima iwe ya jinsi ambayo haitamfanya M-Bahá'í ajifunge kuipokea imani nyingine kuliko yake mwenyewe . M-Bahá'í lazima asisitize juu ya kufanyika kwa sherehe ya Ki-Bahá'í kabla au baada ya ile isiyo ya Ki-Bahá'í katika siku hiyo hiyo."

[Kutoka barua iliyoandikwa kwa niaba ya Shoghi Effendi, Miangaza ya Uongozi, Uk. 279.]

1.2 Mazishi ya Ki-Bahá'í:

Bahá'u'lláh hutufundisha kwamba kwa kuwa mwili wa mtu umetukuzwa na roho ulipokuwa bado na uhai, ni lazima tuoneshe heshima kwa maiti baada ya roho kutengana na mwili. Hata hivyo, hatuwezi kuiabudu maiti wala kaburi la marehemu. Kiini cha mtu ni roho yake ambayo, baada ya kifo, hutengana na mwili na huendelea kuishi katika malimwengu ya kiroho ya Mungu.

Pete ya Mazishi ya Ki-Bahá'í

Katika Kitabu Chake Kitakatifu Kabisa, Kitáb-i-Aqdas, Bahá'u'lláh amefunua sheria na masharti ya kufuata kuhusu mazishi ya kiBahá'í. Kwa kifupi, masharti ya kutii katika sheria ya mazishi ya Ki-Bahá'í ni yafuatayo.

- 1. Ni marufuku kupeleka na kuzika maiti zaidi ya umbali wa safari ya saa moja kutoka mahali alipofariki. [Haidhuru namna gani maiti inavyosafirishwa,]
- 2. Maiti ifungwe kwa kuzungushiwa sanda ya vitambaa vitano vya hariri au pamba. [Lakini kama hamwezi kutimiza sharti hili, sanda ya kitambaa kimoja inatosha]

- 3. Pete [tazama picha hapo juu] iliyochorwa na aya ifuatayo iwekwe kwenye kidole cha maiti.
  - "Nilitoka kwa Mungu, na ninarudi Kwake, nikitenganishwa na vyote ila Yeye, nikishikilia kwa nguvu Jina Lake, Mwenye Rehema, Mwenye Huruma."
- 4. Maiti izikwe ndani ya jeneza lililotengenezwa kwa fuwele (yaani jiwe kama kioo) au jiwe gumu au mbao nzuri na yenye kudumu, miguu ya maiti ikielekea Kibla (Kaburi la Bahá'u'lláh).
- 5. "Sala kwa Waliokufa" iliyofunuliwa na Bahá'u'lláh isemwe kabla ya kuzika maiti.

Sala na pete zinatumiwa kwa watu wazima tu, yaani waliofika umri wa miaka 15 na zaidi tu.

Sala Kwa Waliokufa:

"Ni sala ya faradhi ya pekee ya Ki-baha'i ambayo husomwa katika umati; muumini mmoja hughani wakati wengine waliopo husimama. Hakuna haja ya kuelekea s Kibla wakati wa kusoma Sala hii"

Ee Mungu wangu! Huyu ni mtumishi Wako na mwana wa kiume wa mtumishi Wako ambaye amekuamini Wewe na ishara Zako, na kuelekeza uso wake Kwako Wewe, akijitenga kabisa na mambo yote ila Wewe. Wewe hakika, u kati ya wale ambao huonesha huruma, mwenye huruma kabisa.

Mtendee huyu, Ewe Asameheaye dhambi za watu na kuficha makosa yao, kama istahilivyo mbingu ya ukarimu Wako na bahari ya neema Yako. Mpe ruhusa kuingia ndani ya mipaka ya rehema Yako kuu mno ambayo ilikuwepo kabla ya msingi wa dunia na mbingu. Hakuna Mungu ila Wewe, Msamehevu-Daima, Mkarimu kuliko wote.

Mwache, halafu, arudia mara sita maamkizi "Alláh-u-Abhá," na kurudia mara kumi na tisa kila moja ya aya zifuatazo:

Sisi sote, hakika, twamwabudu Mungu.

Sisi sote, hakika, twasujudu mbele ya Mungu.

Sisi sote, hakika, tumejitoa kwa Mungu.

Sisi sote, hakika, twatoa sifa kwa Mungu.

Sisi sote, hakika, twatoa shukurani kwa Mungu.

Sisi sote, hakika, ni wenye subira katika Mungu.

Bahá'u'lláh

(Ikiwa aliyefariki ni mwanamke, aseme: Huyu ni kijakazi Wako na binti wa kijakazi Wako, n.k.)

1.3 Tunywe Divai ya Mungu Inayotia Moyo na Siyo Divai ya Kidunia Inayoaibisha:

Tumeona jinsi gani mtu anavyopambanuliwa kutokana na wanyama, kwa sababu ya akili na roho yake. Mungu hututazamia kutunza vizuri zawadi hizi zenye thamani ambazo kwazo amebariki jamii ya wanadamu wote. Ni lazima tujitahidi kutunza akili zetu na roho katika hali ya afya iwezekanavyo.

Ulevi hutia sumu akili mpaka kwenye kiasi ambacho watu husahau daraja lao kama wanadamu na kushuka mpaka kwenye daraja la wanyama wanapolewa. Hivyo, Bahá'u'lláh ametukataza kutumia vinywaji vilevyavyo kwa jumla.

[Kutoka Bustani Mpya]

Kuna Wa-Bahá'í wengi waliokuwa na tabia ya kutumia vileo kabla hawajaamini katika Imani hii. Lakini, baada ya kumkubali Bahá'u'lláh kama Mdhihirishaji wa Mungu, walithibitisha upendo wao na utii Kwake kwa kujiondolea tabia hii yenye madhara ambayo haikuleta kitu chochote ila hasara ya pesa, ya kimwili na ya kiroho. Sasa wanakunywa kutoka kwenye maji ya uzima ambayo Bahá'u'lláh ameandaa kwa ajili yetu kwa kupitia katika mafundisho Yake, na hawahitaji ulevi kuwa-changamsha au kuwafanya wasahau matatizo yao ya kila siku.

"Ile Divai isiyoelezeka ya Mungu Mmoja wa Kweli ina ulevi tofauti na hutoa uchangamfu mwingine. Moja hupunguza akili ya mtu, nyingine huiongeza. Moja huongozea kwenye maangamizi ya milele, nyingine hujalia uhai."

Bahá'u'lláh

1.4 Kutojitia katika Siasa:

[Kutoka kijitabu "Kutojitia Katika Siasa na Utii kwa Serikali"]

Mlinzi Mpenzi Shoghi Effendí aliandika:

"Sisi Wa-Bahá'í ni wamoja duniani pote; tunatafuta kujenga Utaratibu wa Ulimwengu mpya, ulio mtakatifu kwa asili. Tunawezaje kufanya hivi ikiwa kila M-Bahá'í ni

mwanachama wa chama tofauti cha kisiasa - baadhi yao kimoja hadi kingine ni kinyume kabisa Uko wapi basi umoja wetu? Tutagawanyika, kwa sababu ya siasa, na hiki ndicho kinyume cha kusudi letu."

Kwa hiyo, kama Wa-Bahá'í, tusijitie katika siasa, na tusijiunge na chama cha kisiasa chochote

2. MASHARTI YA KIROHO

Bahá'u'lláh alifunua masharti na amri kadha kwa ajili yetu kwa kutusaidia kuishi maisha ya Ki-Bahá'í na kujiandaa kwa siku ile tutakapoitwa na Mungu kutoa hesabu ya maisha yetu. Kufuata na kutii masharti na amri hizi ni jukumu la kila M-Bahá'í peke yake.

2.1 Kukariri Maandiko Matakatifu Kila Asubuhi na Jioni:

Katika Kitabu Chake Kitakatifu Kabisa (Kitáb-i-Aqdas), Bahá'u'lláh alifunua ifuatayo:

"Kariri aya za Mungu kila asubuhi na jioni. Anayekosa kuzikariri ni yule asiye mwaminifu katika Ahadi ya Mungu na Agano Lake..."

Yaani, tumeamriwa na Mungu kukariri (au kusoma) Maandiko Matakatifu ya Bahá'u'lláh au ya Báb, angalau mara mbili kila siku, asubuhi na jioni. Siyo lazima kusoma men gi mno Baha'u'llah husema:

"Heri yule anayekariri aya moja pekee kwa changamko na furaha kuliko yule anayesoma Funuo zote za Mwenyezi Mungu kwa uzembe."

2.2 Kusali Sala ya Faradhi Kila Siku:

Bahá 'u'lláh alifunua sala tatu za faradhi (yaani sala za wajibu), na alituagiza kusali angalau moja kati yao kila siku.

"Tumeamuru juu yenu Sala ya Faradhi ... mnapotaka kufanya sala hii, geuzeni nyuso zenu kwenye Mahali tulipowaamrishia [Kibla]."

".... Jiosheni kwa ajili ya Sala ya Faradhi...."

Bahá'u'lláh

Sala fupi ya faradhi husemwa faraghani mara moja kila siku adhuhuri (yaani, kati ya saa sita ya mchana na jua lituapo). Kabla ya kusema sala hii, nawa mikono na uso.

Na baada ya kunawa, simama wima ukielekeza uso wako kwenye Kibla (nukta ya kuabudiwa) ambayo ni Kaburi Takatifu la Bahá'u'lláh, Bahjí, Nchi Takatifu. Hapa Tanzania, Kibla ni upande wa kaskazini.

Bahá'u'lláh

12

Na sema ifuatayo:

"Nashuhudia, Ee Mungu wangu, kwamba Wewe Umeniumba mimi kukujua Wewe na kukuabudu Wewe. Nashuhudia katika wakati huu, juu ya unyonge wangu na uwezo Wako, juu ya umaskini wangu na utajiri Wako. Hakuna Mungu mwingine ila Wewe. Msaada katika Mashaka, Aliyepo Mwenyewe."

2.3 Kurudia Jina Kuu mara 95 Kila Siku:

Katika amri za kibinafsi ni agizo kusema Jina Kuu "Alláh-u-Abhá" (Mungu ni Mtukufu Kabisa) mara 95 kila siku. Kabla ya kufanya hivyo, tunawe mikono na halafu uso na kukaa chini.

Katika Kitabu Kitakatifu Kabisa (Kitáb-i-Aqdas), Bahá'u'lláh husema:

"Imeamriwa kwa kila muumini Mungu, Bwana wa Hukumu, kila siku baada ya kunawa mikono na uso, akae chini na akimgeukia Mungu, arudie "Alláh-u-Abhá' mara tisini na tano (95)"

2.4 Kufunga: Mfungo ni Jua.

Kati ya amri zote za Mungu, iliyo kuu kabisa ni amri ya "sala" na ya "mfungo". Hii huoneshwa wazi na Bahá'u'lláh katika <u>Kitabu cha Yakini</u> ambamo anafananisha Mfungo na "jua", na Sala na "mwezi".

"Na kama vile jua na mwezi hufanya miangaza ing'aayo mno na mikuu kabisa katika mbingu, vivyo hivyo katika mbingu ya dini ya Mungu matufe mawili yang'aayo yameamuriwa – mfungo na sala."

Amri hizi mbili za sala na mfungo ni wajibu wa binafsi. Hakuna asasi wala mtu aliye na haki ya kumlazimisha yeyote asali au afunge. Ni faradhi ambayo kila mtu amepewa na Mungu. Kila mmoja ni huru kutii au kutotii amri hizi. Lakini, tunapotambua baraka kuu tunazojaliwa tukifuata amri hizi mbili, twawezaje kujinyima? Bali, tutatamani kwa mioyo yetu yote kutimiza wajibu huu kwa ajili ya upendo na shukrani yetu kwa Muumba wetu mwenye upendo mno.

"Amebarikiwa huyo ambaye aadhimisha mfungo kabisa kwa ajili Yako na akiwa amejitenga kabisa na vitu vyote isipokuwa Wewe tu."

Bahá'u'lláh hutuambia kwamba kusudi halisi ya kufunga ni kutakasa roho zetu na kujitenga na vyote isipokuwa Mungu.

"...Umewaamuru watu wote kuadhimisha mfungo, ili kwamba kwa mfungo huo wazitakase roho zao kujiondoa kutokana na upendo wowote kwa yeyote ila Wewe..."

Mfungo huhusu hasa ukuaji wa kiroho na sio kujinyima kwa kimwili tu. Kitendo cha kufunga ni ishara, onesho la nje la mchakato wa kujipatia sifa za kiroho.

"Kwa kuwa mfungo huu ni alama ya nje ya mfungo wa kiroho; ni ishara ya kujiadilisha, kujinyima hamu zote za ubinafsi, kujipamba na tabia za kiroho..."

Tumeamriwa kufunga kutoka umri wa utu uzima (miaka 15) kwa mujibu wa Kitáb-i-Aqdas.

"Tumewaamuru kusali na kufunga kutoka mwanzo wa utu uzima; hii imeamriwa na Mungu, Bwana wenu na Bwana wa babu zenu."

Tunaacha kula na kunywa kila siku kutoka mawio hadi machweo kwa muda wa siku 19, yaani kutoka tarehe 2 mpaka tarehe 20 mwezi Machi, ambao ni mwezi wa mwisho (`Alá') wa kalenda ya kiBahá'í.

MIMI ni M-BAHÂ'Î

"Mfungo wa siku kumi na tisa ni wajibu wa kuadhimishwa na wote. Sharti wote wasile na wasinywe kutoka mawio mpaka machweo. Mfungo huu wafaa kwa maendeleo ya kiroho ya mtu."

Kuna hali mahususi ambazo kwazo mtu anasamehewa kufunga, ikiwemo: wanawake wajawazito au wanaonyonyesha au wanaoingia kipindi cha hedhi; wasafiri wanaosafiri walau masaa 9 kwa gari au masaa 2 kwa miguu; wagonjwa; wenye umri unaozidi miaka 70; na watu wanaofanya kazi ngumu mno.

"Epukana na chakula na kinywaji kutoka mapambazuko hadi machweo, na tahadhari ili tamaa isikunyime neema hii iliyoamriwa katika Kitabu."

Sala ya Mfungo:

"Usifiwe, Ewe Mungu, Mungu wangu! Hizi ni siku ambazo kwamo umewaamuru wateule Wako, wapendwa Wako na watumishi Wako kuadhimisha Mfungo, ambao umeufanya mwanga kwa watu wa ufalme Wako, hata kama ulivyofanya sala ya faradhi kuwa ngazi ya kupaa kwa wale wanaokiri umoja Wako. Nakusihi, Ee Mungu wangu, kwa nguzo kuu hizo mbili, ambazo umeziamuru kama utukufu na heshima kwa wanadamu wote, kuilinda dini Yako dhidi ya fitina ya waovu, na njama ya kila mtenda-uovu. Ee Bwana, usiifiche nuru uliyofunua kwa kupitia uwezo na kudura Yako. Wasaidie basi wale wanaokuamini kweli, kwa majeshi yaonekanayo na yasiyoonekana kwa amri Yako na enzi Yako" Hapana Mungu isipokuwa Wewe, Mweza-Vyote, Mwenye Nguvu Zote." Bahá'u'lláh

2.5 Kutoa Huqúqu'lláh (Haki ya Mungu):

Baháu'lláh anatuelimisha kwamba utoaji wa Huqúqu'lláh ...

"ni chanzo cha neema, wingi na uzuri wote." "Ni bora kwa ufanisi, kwa baraka, na heshima na ulinzi mtakatifu."

Utoaji wa Huqúqu'lláh

"ni Baraka itakayobaki na kila roho katika kila ulimwengu wa malimwengu ya Mungu."

Utekelezaji wa Huququ'llah hutufanya sisi kukua kiroho na hutuwezesha sisi kuwa karibu na Mungu. Kupitia kwa kulipa Huququ'llah, Mungu husafisha utajiri wetu.

Bahá'u'lláh anatuambia kwamba Mungu kikamilifu anajitosheleza na kwamba Yeye hategemei viumbe Wake wote. Anasema:

"Tumeeleza sheria hii kwenye wakati Tuko kikamilifu huru nanyi na vyote vilivyomo katika mbingu na juu ya dunia."

Kulingana na sheria takatifu ya Kitáb-i-Aqdas, M-Bahá'í analazimika kulipa Huqúqu'lláh wakati utajiri wake (thamani ya vitu vyake vyote kama vile bidhaa, mali, wanyama, n.k., pamoja na jumla ya mapato ya mara kwa mara ukiondoa gharama ya mahitaji ya kuishi) unapofika mithkali 100 (yaani gramu 69.2) ya dhahabu (takriban TSh million tano siku hizi). Kiasi kinachohitajika basi ni asilimia 19 hapo na ilipwe kama Haki ya Mungu kwenye Nyumba ya Haki ya Ulimwengu. Kuna wadhamini wa Huqúqu'lláh walioteuliwa katika kila nchi ambao waweza kupokea malipo ya Huqúqu'lláh kwa niaba ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu.

2.6 Kuchangia Akiba ya Ki-Bahá'í: [Kutoka Ruhi Kitabu cha Pili]

Lazima tukumbuke kwamba chanzo hasa cha utajiri wowote ule ambao tunaweza kuwa nao ni Mungu, Mkarimu kabisa. Yeye hutujalia njia zetu za kuishi; hutuwezesha kuendelea; na wakati tuchangiapo kwenye akiba, tunatumia kwa ajili ya Hoja Yake sehemu ya kile ambacho Yeye ametupa sisi. Kwa hiyo, kutoa kwenye Akiba za Imani sio tu jambo la ukarimu; ni baraka ya kiroho pia na wajibu mkubwa wa mtu binafsi. Mlinzi ametuambia kuwa sharti tuwe kama chemchemi ambayo daima hujimwaga yenyewe

vyote vile ilivyokuwa navyo na daima inajazwa tena kutoka chanzo kisichoonekana.

Kuna idadi ya Akiba za Ki-Bahá'í kila moja ikisaidia kazi ya Imani kwenye ngazi maalum. Hivyo tunayo Akiba ya Kijiji, Akiba ya Kitaifa, Akiba ya Bara, na Akiba ya Kimataifa. M-Bahá'í binafsi anao upendeleo wa kuchangia kwenye kila mojawapo ya Akiba hizi, na ni Wa-Bahá'í tu wenye haki kufanya hivyo. Kuchangia kwenye Akiba ni kitendo

cha hiari. Zaidi ya hayo, ni jambo la siri katika maana kwamba ni kati ya mtu binafsi na Mashirika ya Imani: michango haitangazwi kwa jamii. Pia mazoea fulani ya Dini nyingi ambayo hujitokeza kwenye shinikizo lisilo na sababu kwa waumini kuchangia huepukwa. Mashirika hutoa maombi kwa ujumla kwa marafiki, kuwakumbusha umuhimu wa Akiba, na kujadiliana nao mahitaji yake. Sio mara chache, jamii itajiwekea lengo la uchangiaji kwa ajili yake yenyewe. Lakini viwango vya kuchangia haviwekewi watu binafsi kamwe na fedha haiombwi toka kwa watu. Imeachiwa waumini wenyewe kuamua kiasi gani sharti wachangie kwenye Akiba mbali mbali kulingana na kufahamu wao wenyewe juu ya kanuni zinazohusika.

Sharti tukumbuke kwamba tutoapo dhabihu kwa Hoja ya Mungu hatumfanyii Yeye fadhili. Mungu hatuhitaji sisi. Fedha tuichangiayo kwenye Akiba ni kwa ajili ya ujenzi wa ulimwengu bora zaidi. Huwakilisha njia mojawapo ambayo kwayo tunatimiza wajibu wetu kwa jamii. Kujitoa dhabihu ni kutoa kile ambacho ni cha chini ili kupokea kile kilicho cha juu zaidi. Kujitoa dhabihu husababisha maumivu, lakini kwa uhalisi huleta nderemu na furaha ya kweli.

2.7 Kufundisha Imani: [Kutoka Ruhi Kitabu cha Pili]

Makusudi ya ufundishaji ni kufungua mioyo ya watu kwa Bahá'u'lláh kwa ufunguo wa matamshi. Bahá'u'lláh husema:

"Vitu ambavyo amejihifadhia Yeye Mwenyewe [Mungu] ni miji ya mioyo ya watu, ili kwamba Yeye ataweza kuitakasa kutoka najisi zote za kidunia, na kuiwezesha kupakaribia Mahali pale patukuzwapo ambapo mikono ya makafiri haiwezi kamwe kupatia najisi. Fungulieni, Ee watu, mji wa moyo wa mtu kwa ufunguo wa matamshi yenu. Hivyo ndivyo sisi, kulingana na kipimo kilichoamuriwa hapo awali, tumeamuru kwenu wajibu wenu."

Nguvu kuu kabisa katika ulimwengu huu ni nguvu ya Neno la Mungu. Katika kitendo cha ufundishaji nguvu ya Neno la Uumbaji hupenyeza kwenye roho ya msikilizaji na huanza ubadilishaji wake. Bahá'u'lláh husema:

"Kila neno ambalo hutoka nje ya kinywa cha Mungu limejaliwa nguvu mno hata huweza kutia ndani uhai mpya ndani ya kila mwili wa binadamu, kama mkiwa miongoni mwa wale wafahamuo ukweli huu."

Ufundishaji ni wajibu mtakatifu ulioamriwa na Bahá'u'lláh kwa kila muumini mmoja. Bahá'u'lláh husema:

"Mungu amemwamuru kila mmoja wenu wajibu wa ufundishaji Hoja Yake. Yeyote ainukaye kutimiza wajibu huu, sharti, kabla ya kutangaza Ujumbe Wake, ajipambe mwenyewe kwa pambo la tabia nyofu na istahiliyo sifa, ili kwamba maneno yake yaweze kuvutia mioyo ya wale ambao ni wapokevu kwa mwito wake."

Sote sharti tuinuke kwa ujasiri na imani kufundisha Hoja. Lazima tusisite. Lazima tusibabaike `Abdu'l-Bahá husema:

"Sema, kwa hiyo; sema kwa sauti kwa ujasiri mkuu kwenye kila mkutano. Wakati unakaribia kuanza mazungumzo yako, kwanza mgeukie Bahá'u'lláh, na kuomba uthibitisho wa Roho Mtakatifu, ndipo ufungue kinywa chako, na kusema chochote kile kinachodokezwa moyoni mwako; hii, walakini, kwa ujasiri mkuu mno, heshima na imani kamili."

Na Mlinzi (Shoghi Effendi) hutuambia sisi:

"Mwalimu wa KiBahá" sharti awe mwenye imani kabisa. Humo ndimo ilimo nguvu yake na siri ya mafanikio yake. Ingawa, pekee, na hata kama utepetevu wa watu wakuzungukao unaweza kuwa mkubwa kiasi gani, sharti uwe na imani kwamba majeshi ya Ufalme yako kwenye upande wako, na kwamba kwa kupitia msaada wao lazima utashinda nguvu za giza ambazo zinaikabili Hoja ya Mungu. Kwa hiyo, vumilia, uwe mwenye furaha na imani."

18 MIMI ni M-BAHÂ'Î

Sala ya Kufundisha:

"Ewe Mungu usiye kifani! Ewe Bwana wa Ufalme!

Roho hizi ni jeshi Lako la mbinguni. Wasaidie na, kwa jeshi la Umati Mkuu, wafanye washindi, ili kwamba kila mmoja wao awe kama jeshi na kushinda nchi hizi kwa kupitia upendo wa Mungu na mwanga wa mafundisho matakatifu.

Ee Mungu! Uwe tegemeo lao na msaidizi wao, na katika nyika, mlima, bonde, misitu, mbugani na baharini, uwe msiri wao- ili wapaze sauti kwa nguvu za Ufalme na pumzi ya Roho Mtakatifu.

Hakika, Wewe u Mungu Mwenye nguvu, Mwenye uwezo na Mwenye enzi kuu, na Wewe u Mwenye hekima, Msikiaji na muonaji"

Abdu'l-Bahá

3. MAISHA YA JAMII YA KI-BAHÁ'Í

3.1 Utawala wa Ki-Bahá'í:

Utawala wa ki-Bahá'í ni wa aina ya kipekee. Ni tofauti kutoka taratibu nyingine zote za kiutawala kwa sababu tulipewa na Mungu. Huu ni wakati wa kwanza kwamba Mungu amewapa binadamu utaratibu wa kiutawala. Utaratibu huu wa Utawala wa Ki-Bahá'í utajenga Ufalme wa Mungu hapa duniani.

Mungu anao Mpango - Mpango Mtakatifu. Ni Mpango Wake kwa uongozi na usaidiaji wa maendeleo ya binadamu. Mpango huu ulikuwa ukiendelea tangu wakati wa Adamu. Mitume na Wajumbe wote wa Mungu wamechangia kwenye Mpango huu. Ufunuo wa Bahá'u'lláh umesukumiza mbele Mpango huu kufikia hatua mpya. Wa-Bahá'í wamepewa kazi ya ujengaji wa Utaratibu wa Kiutawala wa Ki-Bahá'í. Jinsi waishughulikiavyo kwa haraka zaidi kazi hii, ndivyo usimamishwaji wa Ufalme wa Mungu utakavyokuwa kwa haraka zaidi duniani. Kama Wa-Bahá'í wakifanya ajizi au kupunguza kasi ya kazi yao ya ujengaji wa Utaratibu wa Kiutawala, basi usimamishwaji wa Ufalme wa Mungu vivyo hivyo utacheleweshwa.

Muundo wa Mashirika (Asasi) ya Imani:

Utaratibu wa Kiutawala wa Bahá'u'lláh unayo mashirika kadha na kadha. Ili kusaidia kuusimamisha Ufalme wa Mungu duniani, basi ni sharti tuyafahamu mashirika haya. Lazima tufahamu kila shirika ni la nini. Lazima tuyapende, tuyaheshimu na kuyatii mashirika yote ya Ki-Bahá'í.

Mlinzi mpendwa, Shoghi Effendi ameeleza kwamba mashirika ya kiutawala ya Ki-Bahá'í yanahusiana na yameunganishwa moja kwa jingine kama sehemu mbalimbali za jengo. Yeye ametoa mfano wa Kumbukumbu (Kaburi) takatifu la Jani Takatifu Kabisa binti wa Bahá'u'lláh. Kama tuonavyo kwenye Picha, Mabaraza ya Kiroho ya Kijiji ni kama msingi. Mabaraza ya Kiroho ya Kitaifa ni kama nguzo zisimamazo juu ya msingi na kushikilia ile kuba nzuri. Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ni kama ile kuba ambayo ni kuu juu ya mashirika yote mengine...

3.2 Baraza la Kiroho la Mahali

Katika Kitabu Kitakatifu Kabisa (Kitáb-i-Aqdas), Kitabu cha sheria, Bahá'u'lláh ameamuru kwamba katika kila mji au kijiji ambamo idadi ya Wa-Bahá'í watu-wazima ni tisa au zaidi , Baraza la Kiroho lazima lichaguliwe. Baraza hili la Kiroho, kama shirika, litatumikia jamii ya kijiji ambacho limo

Baraza la Kiroho la Mahali hivyo lazima lilinde shughuli za Wa-Bahá'í katika sehemu hiyo. Kazi ya muhimu sana ya kila Baraza la Kiroho ni kuwasaidia Wa-Bahá'í kufundisha Imani ya Mungu. Ujumbe wa Bahá'u'lláh ndicho chanzo cha baraka kwa wanadamu wote, na Mabaraza yetu ya Kiroho lazima yawe mifereji ambamo baraka hii kuu inaweza kuwafikia watu katika kila sehemu ya dunia. Kazi nyingine muhimu ya Baraza la Kiroho, ni kujaribu kuendeleza urafiki na upendo kati ya waumini.

Kila Baraza la Kiroho lazima liwe na Akiba yake. Akiba hii hukusanywa kwa mchango wa hiari wa marafiki, na hutumiwa kwa faida ya Imani na jamii. Elimu ya watoto wa Ki-Bahá'í na vijana ni wajibu mwingine wa Mabaraza yetu ya Kiroho. Tena kazi nyingine muhimu ya Mabaraza ya Kiroho kwa kufuatana na Mlinzi, ni "lazima waandae mipango ya mikutano ya kawaida ya marafiki, Karamu ya Siku 19 na Siku Kuu za Makumbusho, pamoja na mikutano maalum iliyokusudiwa kutumikia na kuendeleza mambo ya manufaa ya jamii, ya kuhusu akili (zao) na ya kiroho ya wanadamu wenzao."

Tunachaguaje Baraza letu la Kiroho?

Kila mwaka, mnamo tarehe 21 Aprili, yaani Siku ya Kwanza ya Ridván, katika kila kijiji au mji duniani ambapo idadi ya waBahá'í wazima inakuwa 9 au zaidi, hufanyika uchaguzi wa wajumbe tisa wa Baraza la Kiroho la Mahali. Asili ya uchaguzi wa ki-Bahá'í ni ya pekee, kama inavyoelezwa hapo chini.

Asili ya Uchaguzi wa Ki-Bahá'í ni ya kiroho. Kwa kutekeleza kusudi hilo, tumeagizwa baadhi ya kanuni maalum.

- 1. Ya kwanza, uchaguzi wa ki-Bahá'í haufanani na uchaguzi wa aina nyingine yoyote.
  - Hamna Siasa wala wagombea.
  - Hamna kampeni ya kushawishi watu kupiga kura kwa watu fulani.

- · Hamna kuongelea kuhusu watu ambao tutawapigia kura.
- Hamna kuchagua mtu sababu ya uhusiano wowote kati yenu, wala sababu ya daraja lake.
- 2. Ya pili, uchaguzi wa ki-Bahá'í una kusudi la kiroho.
  - · Uchaguzi wa ki-Bahá'í hufanyika katika mazingira ya sala.
  - Tunalinda (dhamini) usiri wa kura zetu.
  - Tunashauriwa kufikiria tabia za kiroho za wanawake na wanaume wote wa jamii yetu, na kuwapigia kura wale ambao wana tabia zifuatazo.
    - uaminifu kamili,
    - roho ya kujitolea bila ubinafsi,
    - akili iliyofunzwa vyema,
    - uwezo unaotambulika, na
    - uzoefu uliokomaa."
  - Tukifanya hivyo, tunaahidiwa muongozo wa Mungu.

Wale ambao wanaweza kupiga na kupigiwa kura ni Wa-Bahá'í wa umri wa miaka 21 na kuendelea, wanaokaa katika jamii husika, na ambao hawakunyang'anywa haki ya kupiga kura. Yaandike majina ya waBahá'í wazima 9 tofauti kwenye kura.

3.3 Karamu ya Siku Kumi na Tisa: [Kutoka Ruhi Kitabu cha Pili]

Kutoka miongoni mwa mikutano yote ya KiBahá'í Karamu ya Siku Kumi na Tisa, mkusanyiko wa marafiki mara moja kila siku 19, ina maana maalum. Kalenda ya KiBahá'í huwa na miezi 19 ya siku 19 kila mmoja, na Bahá'u'lláh Mwenyewe ametuamuru sote kuadhimisha mkutano huu wa kila mwezi:

"Hakika, imeamuriwa juu yenu kufanya karamu, mara moja kila mwezi, ingawa maji tu yaweza kutumiwa, kwa kuwa Mungu amekusudia kuzifunga roho pamoja, hata kama kwa njia za kidunia na mbinguni."

Karamu ya Siku Kumi na Tisa huwa yenye sehemu tatu. Ya kwanza ni <u>sehemu ya ibada</u> wakati ambapo sala husemwa na mafungu kutoka Maandiko Matakatifu ya Imani husomwa. Ya pili ni sehemu ya kiutawala wakati ambapo marafiki hushauriana juu ya mambo ya jamii. Sehemu ya tatu ni karamu ya kimwili, mkutano wa kijamii wa marafiki.

"Enyi watumishi waaminifu wa Uzuri wa Kale! Katika kila kipindi na maongozi, karamu imependelewa na kupendwa, na utandazaji wa meza kwa ajili ya wapenzi wa Mungu umefikiriwa kitendo kistahilicho sifa. Hii ndivyo ilivyo hasa leo, katika maongozi haya yasiyo kifani, wakati huu karimu kabisa kati ya nyakati zote, wakati usifiwapo kabisa, kwa kuwa kwa kweli unahesabiwa miongoni mwa mikusanyiko kama ile ifanywao kumuabudu na kumtukuza Mungu. Hapa aya takatifu, tenzi za mbinguni na himidi huimbwa, na moyo huhuishwa, na kuchukuliwa mbali kutoka kwake wenyewe." **Abdu'l-Bahá**

Wakati wa sehemu ya kiutawala ya Karamu, marafiki husikiliza taarifa za shughuli za jamii za kiBahá'í karibu na mbali, hushauriana juu ya mambo ya Imani katika jamii yao wenyewe na hutafakari juu ya maendeleo yake, hupata kufahamu uongozi uliopokelewa kutoka Nyumba ya Haki ya Ulimwengu, na hutoa maoni kwa Baraza la Mahali kufikiriwa nalo au kupitishwa kama ni lazima, maoni hutolewa pia hata kwa Nyumba ya Haki. Ushauriano kwenye Karamu ya Siku Kumi na Tisa ni wa umuhimu sana, kwa kuwa ni kwa njia hii kwamba kila muumini mmoja hushiriki katika mambo ya jamii ya KiBahá'í ya ulimwengu mzima.

Juu ya <u>sehemu ya kijamii</u> ya Karamu, huu ni wakati kwa ajili ya urafiki, ukarimu, na upendo. Muziki unaweza kupigwa, mazungumzo yainuayo moyo kutolewa, hotuba hutolewa na watoto, kwa ufupi, maonesho yaliyochaguliwa kwa uangalifu ya utamaduni ambayo ni ya heshima na ya furaha yaweza kutumiwa kuleta uhai kwenye sehemu hii ya Karamu.

4. MCHAKATO WA UKUAJI

4.1 Mipango ya Ukuaji

Mwaka 1996, Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ilizindua Mpango wa Miaka 4 ukiwa na lengo kuu la kuumba Taasisi za Mafunzo kwa ajili ya kuzalisha rasilimali watu "...kupitia uandaaji wa mfululizo wa masomo ambayo yatatoa maarifa, busara na stadi vihitajiwavyo kutekeleza kazi nyingi zihusianazo na upanuzi uliochapuzwa na uimarishaji." Mawazo yaliyosababisha badiliko hili la mkazo yalikuwa kwamba: shughuli kadhaa kama madarasa ya watoto ni za umuhimu sana katika ujengaji wa maisha ya jamii ya kiBahá'í; na ustadi mahususi huhitajika kwa kutekeleza shughuli hizi zifaazo; na hasa kwamba "...

ufahamu wa maana ya ufunuo, kuhusiana na ukuaji wa mtu binafsi na maendeleo ya jamii pia, huongezeka mara nyingi wakati ambapo mafunzo na huduma huunganishwa na kutekelezwa kwa wakati mmoja."

Taasisi za Mafunzo, na hasa Taasisi ya Ruhi, zilikuwa mchakato wenye maana na wa kitarabitu wa kutoa maarifa, umaizi na stadi zilizohitajika kwa ajili ya kazi ya uimarishaji katika maeneo rahisi ya kufikika. Walakini, haikutatua tatizo lililosababishwa na mipango ya ufundishaji wenye upana, ambao iliwaingiza watu wengi katika maeneo ya mbali ndani ya Imana, na, kwa hiyo, kusababisha jumuiya kutumia jitihada na gharama kubwa sana kwa kuwafikia kwa kuwaimarisha.

Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ilitatua tatizo hili walipoomba kila Baraza la Kiroho la Kitaifa kugawa nchi yake katika maeneo ya kijeografia yenye mipaka yanayoitwa kwa jina "Klasta". Klasta ni eneo la ukubwa mdogo ambao unarahisisha ufundishaji na uimarishaji. Jamii katika kila klasta zinajihusisha kufundisha Imani na kufanya uimarishaji ndani ya mipaka ya klasta tu. Hivyo, zinawezeshwa kufanya ufundishaji na ulimarishaji wenye nguvu kwa kupitia ufundishaji wa moja kwa moja, masomo ya Taasisi na utekelezaji wa shughuli za kimsingi.

Pamoja na agizo la kugawa nchi katika klasta, Nyumba ya Haki iliita Jamii ya Ki-Bahá'í kuangalia kwa nje ya jamii, na kuwakaribisha "Jamii Yenye Shauku" (inayojulikana sasa kwa jina "Marafiki wa Imani") kushiriki kikamilifu katika shughuli zote za kimsingi. Mabadiliko haya yalileta matokeo ya ajabu katika klasta nyingi, lakini sio katika klasta zote. Katika klasta sio chache, shughuli zilibaki zenye ya kuzagaa na bila matokeo yaliyotarajiwa.

Katika Ujumbe wa Ridván 2010, Nyumba ya Haki, ikitazama mbele kwenye Mpango wa tatu wa Miaka 5, iliagiza kila klasta kutambulisha maeneo madogo zaidi ('vifuko vidogo') katika klasta, yaliyo na watu wapokevu, ambamo itawabidi kuongeza nguvu katika jitihada zao za ufundishaji na uimarishaji. Ilielezwa kwamba kifuko kidogo kinaweza kuwa kijiji au ujirani; na kwamba watu wapokevu ni wale wanaoji-dhihirisha wenyewe katika "hiari kushiriki katika mchakato wa ujengaji wa jumuiya ulioanzishwa na shughuli za kimsingi.'

Kila jamii ya kiBahá'í ikiwa na chombo chenye nguvu ya kuendesha michakato pacha ya Upanuzi na Uimarishaji (yaani "Taasisi") cha kutumia katika eneo lenye mipaka

(klasta), ilihitaji mikakati ya kupanga, kutekeleza, kutathmini na kuboresha shughuli za ufundishaji na uimarishaji. Nyumba ya Haki pamoja na Kituo cha Kimataifa cha Ufundishaji zilisaidia mara nyingine na wazo la Mpango wa Ukuaji. Mpango wa Ukuaji unafuata utaratibu wa duru za miezi mitatu, kila duru ikiwa na awamu tatu: Awamu ya Upangaji (siku kadha), Awamu wa Upanuzi (wiki 1 au 2) na Awamu wa Uimarishaji (wiki 14 au 15). Kila duru huishia na Mkutano wa Tafakari wa Klasta kwa kutathmini matokeo ya duru iliyokwisha malizika na kuzindua duru ifuatayo.

4.2 SHUGHULI ZA KIMSINGI

4.2.1 Mkutano wa Ibada:

Miongoni mwa Shughuli za Msingi ni "Mkutano wa Ibada." Mkutano wa Ibada ni huduma maalum ambayo washiriki wa Ruhi Kitabu cha Kwanza wanaombwa kuutimiza. Siyo kitu kigumu cha kukitimiza. Lakini una maana sana na matokeo yake ni kuongeza muungano wa upendo kati ya watu wa aina zote. Unakaribisha majirani zako nyumbani kwako kusali pamoja. Watu wa dini zote wakaribishwe. Na kila mtu asali kufuatana na desturi yake. Mwislamu atasali Kiislamu. Mkristo atasali Kikristo na mBahá'í atasali sala za kiBahá'í. Cha umuhimu ni kufahamu kwamba sisi sote kadhalika tunamuomba Mungu Mmoja tu ambaye sote twamwabudu

"Kwa maisha Yangu na Hoja Yangu! Kandokando ya makao yoyote ambamo marafiki wa Mungu huwahi kuingia, na kutoka kwake mlio utapaa wakimsifu na kumtukuza Bwana, yatazunguka na roho za waumini wa kweli na malaika wapendwa." (Bahá'u'lláh)

4.2.2 Darasa la Watoto:

Katika darasa la watoto la Ki-Bahá'í, watoto wanajifunza maadili kwa kupitia hadithi, nyimbo, michezo, sanaa na sala.

Elimu ni ya lazima kwa kila mtoto, na ni haki yake. Lakini, elimu ya taalamu tu haitoshi. Yabidi kila mtoto apate

elimu ya kiroho pia, hasa kuanzia umri wake wa chini. Mtu asiye na adabu na maadili, japokuwa awe na akili ya namna gani, siyo mtu kamili, kwa maana atautumia ujuzi wake kwa kujisaidia yeye mwenyewe na siyo kuwasaidia wanadamu wenzake. Maadili ya kibinadamu ni njema za Mwenyezi Mungu kama vile upendo, usafi, ukweli, haki, ukarimu, uaminifu, na kadhalika. Tunajifunza kuhusu maadili kwa kupitia Maandiko matakatifu na mafundisho ya Dini zote za Mungu. Kila Dini yatufundisha kwamba mtu ameumbwa katika mfano wa Mungu, na akijipamba na njema za kiMungu ataitwa mtoto wa Mungu. Kwa hiyo, msingi wa elimu ya kimaadili ni Neno la Mungu.

Bahá'u'lláh husema:

"Mfikirie mtu kama chimbo la madini lililojaa vito vya thamani kuu. Elimu pekee yaweza kufichua hazina zake, na kumwezesha binadamu kunufaika kutoka humo."

Maana ya "vito vya thamani" ni njema zile za kiMungu ambazo zinafichwa ndani ya roho ya kila mtoto. Lakini, bila elimu ya kiroho katika miaka ya kwanza, njema hazitakua, bali zitafifia.

Katika umri wa miaka 3 hadi 9 hasa, mtoto anaweza kunufaika sana na elimu ya kimaadili. Watoto wa miaka 10 hadi 14 watafaidika pia, lakini kwa jitihada zaidi za mwalimu. Walakini, kwa vijana wa miaka 15 na juu, wakiwa wameisha kuwa na tabia na mwenendo mbaya, ni kwa jitihada kubwa mno tu tungeweza kuubadilisha tabia zao. Ndiyo maana, ni muhimu sana kuanza elimu ya kiroho katika umri mdogo.

Sisi Wa-Bahá'í tunauona umuhimu wa elimu ya kiroho kwa kila mtoto. Na kwa hiyo, tunajitolea kutoa huduma ya madarasa ya kimaadili kwa watoto. Katika madarasa haya tunatilia mkazo juu ya njema kama vile: kusali, kusema ukweli, kuwa mvumilivu, kuwa safi, kusaidia wenzetu, kuwa na furaha, kutii wazazi, na kumpenda kila mtu. Tunatumia maandiko matakatifu ya Bahá'u'lláh katika madarasa ya watoto, kwa sababu tunajua kwamba njema zote zinatoka kwa Mungu, na ni kwenye Maandiko Yake tu yatubidi kujielekeza ili kupata mwongozo halisi. - Zifuatazo ni sala mbili ambazo watoto wanafundishwa kukariri.

"Heri pahali, na nyumba, na mahali, na mji, na moyo, na mlima, na kimbilio, na pango, na bonde, na nchi, na bahari, na kisiwa, na shamba ambapo Jina la Mungu limetajwa, na Sifa Yake kutukuzwa." **Bahá'u'lláh**

"Ee Mungu, niongoze, nilinde, nifanye taa ing'aayo na nyota angavu. Wewe u Mwenye nguvu na Mwenye uwezo." `**Abdu'l-Bahá**

4.2.3 Vijana Chipukizi:

Kipindi kutoka umri wa miaka 12 hadi 15 ni kipindi maalum katika maisha ya mtu, kwa maana ni katika miaka hii anapoacha utoto wake nyuma na kupitia mabadiliko ya ndani sana. Kwa hiyo, tunatumia jina la pekee kwa ajili yao: "Vijana Chipukizi". Kuingiza vijana chipukizi ndani ya utaratibu kwa ajili ya kukuza uwezo wao wa kiroho na kiakili, kukuza vipaji vyao kupitia sanaa na kuwaandaa kushiriki katika shughuli za jamii ni tendo kuu la huduma.

Kikundi cha Vijana Chipukizi ni kikundi cha vijana wadogo 10 mpaka 15 kati ya umri wa miaka 12 na 15, ambao hufanya kazi pamoja na kusaidiana ili waweze kuwa bora kiakili na kimaadili. Wanasaidiana ili waweze kukua na kuwa vijana na watu wazima ambao ni wenye akili na wenye tabia njema, na ambao huweza kuchangia katika kufanya jamii zao kuwa mahali pazuri kwa kila mmoja kuishi.

Kikundi cha Vijana Chipukizi kinasaidiwa na kijana au mtu mzima aitwaye Muhuishaji. Muhuishaji ni rafiki yao ambaye anakisaidia kikundi katika kupangilia shughuli zake mbalimbali. Washiriki wa Kikundi wanafanya shughuli zifuatazo:

- · Kusoma idadi kadhaa ya vitabu,
- · Kufanya miradi ya huduma,

+

- · Kushiriki katika shughuli za sanaa na michezo,
- · Kufanya ziara za kijamii na za kielimu, na
- · Kushiriki katika matamasha.

Usomaji wa Vitabu

Vitabu wanavyovisoma vinamsaidia kijana chipukizi katika njia zifuatazo:

• Vinamsaidia kuboresha uwezo wa kusoma, kuandika na kujieleza.

- Vinamsaidia kufikiria juu ya maisha yake ya baadaye na juu ya sifa na mienendo atakayohitaji ili kukua na kuwa kijana na mtu mzima mwenye kuzaa matunda.
- Vinamsaidia kujifunza kufikiri kwa kina juu ya masuala muhimu na kubadilishana maoni yake na wengine.

Shughuli za Huduma

Washiriki wa Kikundi cha Vijana Chipukizi watafanya miradi ya huduma katika jamii yao ambayo itawasaidia kuanza kuchangia katika kufanya jamii kuwa mahali bora zaidi. Shughuli za huduma zinaweza kujumuisha kusaidia wagonjwa na wazee, kulinda na kutunza mazingira, kupanda miti, kusaidia watoto kwa kazi zao za shule, N.K.

Mikutano ya Kikundi

Vikundi vingi hukutana mara moja au mbili kwa wiki kwa saa kadhaa na kusoma, kufanya huduma na shughuli za sanaa na michezo. Vikundi vingine huamua kuwa na ziara kila baada ya miezi michache. Inabidi kila Kikundi kuamua kupitia ushauriano kwa msaada wa Muhuishaji mara ngapi wangependa kukutana na kufanya shughuli mbalimbali.

Kozi Maalum kwa Ujengaji Jumuiya

4.2.4 Masomo ya Mzunguko: Watu kwenye picha hujifunza kitabu ambacho ni sehemu ya kozi mahususi iliyoandaliwa na Wa-Bahá'í kwa manufaa ya wanadamu wote. Kama unavyojua, Wa-Bahá'í huamini sana kwamba upendo na umoja ni nguvu kubwa za uzuri, na dawa ya ukweli ya matatizo tunayoyaona ulimwenguni.

Kuna shida ulimwenguni kama: vita, chuki, kuonewa na umaskini. Lakini, hebu tujiulize: "Ni nini chanzo cha shida hizi?" Siyo, ni sisi, binadamu, tunaozisababisha. Sisi wenyewe tunaleta mateso haya juu yetu.

Kupunguza na hatimaye kuondoa maafa haya, ni wazi kwamba inatakiwa kubadili mitazamo na tabia za binadamu. Inatakiwa kubadili chuki kuwa upendo, na utengano kuwa umoja. Lakini kubadili mitazamo na tabia siyo jambo rahisi, hasa kwa watu wazima.

Hii ndiyo sababu Taasisi ya Ruhi ilichukua zaidi ya miaka thelathini kuandaa mfululiza wa kozi maalum kwa kusudi la kuwasaidia watu kubadili mtazamo na kujenga upya jumuiya zao. Kozi hizi hazikutengenezwa kwa ajili ya Wa-Bahá'í tu. Bali, ni kwa ajili ya wanadamu wote: watu wa mataifa yote, na dini zote.

Kozi hizi husisitiza kwanza sehemu ya kiroho katika maisha yetu, ambayo ndiyo muhimu sana, kwa maana ni imani yetu ambayo huyakinisha jinsi tunavyojiona sisi wenyewe, watu wengine, ulimwengu, na kusudi la maisha yetu. Hivyo, Kitabu cha Kwanza katika mfululizo ("Mawazo Juu ya Maisha ya Roho") huzungumzia juu ya maisha na kifo, sala, na kusoma kwa kuelewa maandiko matakatifu, ambayo ni muongozo wa kiroho na kimaadili kwa maisha yetu.

Kila kitabu katika mfululizo humfunza mshiriki maarifa, umaizi na ustadi unaotakiwa. kuendesha huduma maalum katika jamii na kusaidia kujenga umoja katika majirani. Majirani mbali mbali yakiwa na umoja, utaleta umoja katika jamii kubwa zaidi, kijiji, mji, wilaya, mkoa, taifa, na hatimaye ulimwengu mzima. Mchakato huu hutekelezwa sasa katika kila nchi duniani kama zawadi ya Wa-Bahá'í kwa ajili ya wanadamu wote.

Huduma mahususi iliyoambatanishwa na Kitabu cha Kwanza ni kuendesha Mkutano wa Ibada ambapo majirani na marafiki wa dini mbalimbali na wa asili mbalimbali hukaribishwa pamoja kusali, kila mmoja kwa kufuatana na dini na mila yake ya kusali. Hii itajenga hisia yenye nguvu ya umoja, upendo na heshima katika jumuiya za Imani mbalimbali, na inatukumbusha kwamba kuna Mungu Mmoja ambao sisi sote tunamwabudu.

Kitabu cha Pili katika mfululizo hutufunza jinsi ya kuwakilisha mawazo makuu yanayohitajika kujenga umoja kati ya majirani, marafiki na watu wengine. Kanuni kama vile "Umoja wa Binadamu" na "Ahadi ya Milele ya Mungu kwa Wanadamu Wote inayofundishwa na Dini zote".

Kitabu cha Tatu ni muhimu sana kwa sababu kinafunza washiriki jinsi ya kupanga na kufundisha Madarasa ya Kimaadili kwa Watoto. Watoto wetu ni ahadi ya baadaye, na tunatumaini furaha ya siku zijazo kama watoto watalelewa kuwa watu wazima wenye maadili, wanyofu, wa kweli, waaminifu, na wenye huruma.

Kitabu kingine katika mfululizo huwafunza wahuishaji (walimu) wa Vikundi vya Vijana

Chipukizi, ambapo vijana wenye umri wa miaka 12 hadi 15 hujifunza kusoma, kuelewa na kujiandaa kiroho na kiakili kushiriki kikamilifu katika mambo ya jamii.

Kitabu cha Saba katika mfululizo hufunza wakufunzi kuendesha kozi zilizotajwa hapo juu.

Kozi hizi zinatolewa na waBahá'í katika jamii. Kila kozi huendeshwa kwenye kundi la watu wachache linaloitwa "Masomo ya Mzunguko". Masomo ya Mzunguko ni kikundi cha watu watatu (3) hadi kumi (10). Watu hawa waweza kuwa watu wazima na vijana wanaoongozwa na Mkufunzi aliyefunzwa. Wanapitia Kitabu pamoja, wanajadili mawazo yaliyotolewa, wanauliza na kujibiwa maswali, na wanaendesha mazoezi muhimu ya shughuli zilizoandaliwa kwa ajili ya kuwaandaa kufanya huduma ambatanishi ya Kitabu hicho.

Haitakuwa rahisi kubadilisha ulimwengu kuwa wenye amani na wenye umoja. Lakini tunaweza kuanza na familia na majirani zetu. Kozi hizi za Ruhi zinaanzisha mchakato wa kusogeza binadamu kuelekea lengo lile linalotamaniwa.

